

„Řekne snad někdo svému služebníkovi, který se vrátil z pole, kde orál nebo pásal: ‚Pojď si hned sednout ke stolu?‘ Neřekne mu spíše: ‚Připrav mi něco k jídlu a přistroj se k obsluze, dokud se nenajím a nenapiji; pak budeš jíst a pít ty?‘ Děkuje snad svému služebníkovi, že udělal, co mu bylo přikázáno? Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: ‚Jsme jenom služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.‘“ Lk 17, 7-10

„Jsme jenom služebníci.“

Jsme jenom služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit. Nešli jsme si hned sednout ke stolu, ale sami jsme připravili něco k jídlu a přistrojili se k obsluze, dokud se nenajedl a nenapil náš pán, až pak jsme mohli jíst a pít i my. A nečekáme za to ani žádný vděk, vždyť nám to bylo přikázáno, takže když i my učiníme vše, co nám bylo přikázáno, jen k tomu řekneme, že jsme jenom služebníci a učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.

Všichni jsme jen služebníci. A všichni sloužíme svému Pánu tím, že nezůstáváme jen u jídla a pití, ale jdeme ještě mnohem dál a pokračujeme v tom, co nám náš Pán též přikázal, abychom nezůstávali právě jen u jídla a pití, ale šli ještě mnohem dál a zvěstovali to, co bylo zvěstováno i nám, totiž že jsme jen služebníci, a kromě vzájemné spolupráce a jakési zábavy i s jídlem a pitím jsme schopni a ochotni bavit se i o tom, co, kdo a proč jsme vůbec tady.

Připojím k tomu několik historek i ze svého života nebo možná spíše ze své osobní i rodinné historie, která nás jistě všechny zajímá. V širší rodině byla velkým, někdy skoro až výlučným tématem politika, ale ne ta lokální nebo viděna očima naší vlastní zkušenosti, ale jednak ta celostátní, což by ještě nebylo tak hrozné, ale hlavně politika jako správa věcí veřejných a jako jakýsi způsob vládnutí, kterému vlastně nešlo uniknout. Politika jako věc.

A druhým takovým velkým tématem bylo náboženství. Ale ne to současné, náboženství všeho možného, kdy se upínáme ke kdečemu, co nás v tom životě obklopuje, ale náboženství řekněme křesťanské, kromě bytí jeden pro druhého též něco jako láska, domnívám se, že to, co z náboženství činí i to křesťanské, je právě láska. A ne, že bychom se bavili přímo o lásce, dokonce ani o víře či naději, ale právě o křesťanství, a to o jako způsobu života.

Křesťanství jako způsob života. Jako milování Boha a svého bližního jako sebe samého. Jako láska, která se týká jednak veškerenstva, jednak mého druhu a vůbec všech lidí kolem nás a jednak i sebe sama. A křesťanství jako to, jak a čím i nějakým způsobem myslíme a možná se i k tomuto světu nějak vztahujeme. A křesťanství jako to úplně nejzákladnější pochopení právě i světa kolem nás, a nejen nás samých, ale i toho, co nás i tak nějak obklopuje.

Můj dědeček měl křesťanství nejen jako dárce životního smyslu, ale právě i jako způsob vztahování se i k tomuto světu. Křesťanství myslel a o křesťanství přemýšlel skrz svět a svět promýšlel i křesťanskou optikou, řekněme pohledem Ježíše Krista. A svůj životní smysl viděl ve službě druhým a totéž jako by vyžadoval i od těch druhých, copak vedle Bible číst i noviny, ale vedle novin číst i Bibli. A tím se vedle četby knih posilovat i intelektuálně.

Křesťanské tak je říct, jsme jenom služebníci a učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit než čekat na nějaký projev díky, že jsme udělali, co nám bylo přikázáno. Křesťanské tak je říct, že jsme jen žebráci a nezasloužíme si nic víc než po jedné práci ještě připravovat něco k jídlu a přistrojovat se k obsluze, dokud se nenají a nenapije náš pán a až pak budeme jíst a pít i my.

Křesťanské je tak být služebníkem ať už svého pána nebo kohokoli jiného a současně pánem, který svému služebníku dá, co mu i náleží. Křesťanský je však především způsob myšlení, který nezůstává jen u jednání, pak budeš jíst a pít ty, ale jde dál v tom smyslu, že svou službu přijme i jako příležitost k tomu chopit se též úkolu, který nám pán též prikazuje, totiž neproměňovat jen činy ve slova, ale i slova v činy a být nejen služebníky, ale i pány.

A to hlavně v tom smyslu, že sice jsme jenom služebníci a učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit, ale současně jsme pány v tom, že se i naše služba může kdykoli proměnit i v panství a to tak, že místo pozvání ke stolu dá pán prostor i k tomu být nejen služebníky, co činí to, co i byli povinni učinit, ale jakoby i pány v tom, že se i křesťanství kromě slov a činů může stát i jakýmsi nástrojem i našeho přemýšlení, a nejen jednání i o naší křesťanské víře.

Co je tím míněno. Kromě strašně dlouhých vět, které mají na první pohled vypadat hrozně inteligentně, jde v zásadě o to učinit z křesťanství i jakési téma hodné i našeho zájmu. Téma, které se stane nejen něčím mezi pánem a služebníkem, ale jakoby i samotným obsahem, a nejen formou pro naše jednání. Stane se obsahem, který bude možné promýšlet především tak, že z něj učiníme i něco víc, než co jsme i dosud učinili a asi ještě učiníme.

Co je tím míněno. Často přemýšlím o tom, co všechno je obsahem právě i našeho myšlení a přemýšlení a docházím k tomu, že všechno. Že nejen že musíme myslet úplně na všechno, ale že tím obsahem je úplně všechno. A spolu s tím vším přemýšlím i nad tím, co nám ještě jakoby chybí, případně čeho se nám nedostává. A musím se přiznat, že podobně jako ten pánův služebník nevím a jakoby činím, když už, tak jen to, co asi jakoby i musím.

A neví to ani ten pán, který svému služebníku už ani neděkuje a ten se o to už ani neprosí a jen činí, co byl povinen i učinit. Ale o čem tam kdo přemýšlí, už není jasné nikomu. Jsme jenom služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit. Jsme jenom služebníci, nejsme žádní páni, pán je jen jeden a ten se tam ani nevyskytuje. My jsme jen služebníci. I já jsem jen služebník. Pány nebo spíš pána hledejte jinde, tady jsou jen služebníci.

Ale co je tím vlastně míněno. Že nemáme žádnou vizi, víme jen, odkud jsme přišli, kde přibližně jsme a někdy ani to ne a kam jdeme, to sice víme, ale to je taky asi tak vše. Máme asi nějaké nastavení, možná i nějaké nasměrování, ale vizi teda opravdu nemáme. A je to i strašně zvláštní, jeden čas se v církvi hodně mluvilo o její krizi, jak nás ubývá až na hranici statistické chyby, jak nemáme žádnou teologii a jak nemáme vůbec nic.

A cestou z té krize mělo být stanovení nějaké vize, dříve to měli být noví faráři, dnes je to pět procent a hlavu vzhůru. Vize jako hrom. Osobnosti a peníze, to, co tu už jednou bylo a pak se dali na politiku a do odluky církve od státu. Ani jedno není špatně, ale ani na jedno nejsme ani jsme nebyli ani zdaleka připraveni. Až někdo a nevím kdo, povstal a řekl a co kdyby tou vizí byl Kristus. A všichni tím byli ohromeni a doteď si s tím nevíme rady.

Protože nevíme, co to vlastně znamená. Jasně, že církve a spolu s ní i jednotlivé sbory mají směřovat a vést ke Kristu, ale co to vlastně znamená. Na Evangelické teologické fakultě to náš jeden současný přední teolog prý nyní probírá, co to vlastně je ta christologie uprostřed všech citů, Pána Boha a tu a tam i Ducha svatého. Ale co vlastně znamená vést a směřovat někoho ke Kristu a proč zrovna k němu. No tak ke komu taky jinému.

A možná právě proto, že to nevíme, tak není špatné učinit i z Krista jakousi vizi, tak a odted' se tou vizí stane sám Kristus a k němu budeme upínat i všechnu svou víru, naději a lásku.